

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115224243
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2115224243.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v právnej veci žalobcu: SPP – distribúcia, a.s., so sídlom Plátennícka 19013/2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 910 739, zastúpeného splnomocnencom: Jakubčák, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Michalská 14, Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. XX B., D., zastúpenej advokátkou: JUDr. Jana Hreňová, so sídlom Krížna 14, Bratislava, o zaplatenie 1.183,30 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 14C/443/2015-202 zo dňa 17. marca 2022, t a k t o

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.183,30 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.183,30 eura od 02.10.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom II. rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 101, § 106 ods. 2, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 488, § 489, § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ust. § 76 ods. 1, ods. 11, § 82 ods. 1 písm. d), ods. 2, 3, 4 zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, ust. § 15 ods. 6 písm. d) zák. č. 142/2000 Z. z. o metrológii v znení účinnom ku dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, § 1 ods. 9, ods. 14 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z., ktorou sa upravuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ako aj ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Vecne súd argumentoval tým, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 19.11.2013 vykonali pracovníci žalobcu, ktorý je prevádzkovateľom distribučnej siete a vykonáva distribúciu plynu, kontrolu odberného miesta na adrese Odbojárka 36, Trnava, u žalovanej ako odberateľa. Zo znaleckého posudku znalca Ing. Petra Leška č. 9/PL-2014 zo dňa 02.01.2014 vyplýva, že znalcovi bol v nepoškodenom obale predložený plynomer vyr. č. 9711393, vizuálnou prehliadkou ktorého znalec zistil, že v mieste určenom pre osadenie plomby sa nenachádza žiadna plomba. Žalobca vystavil dňa 17.01.2014 žalovanej faktúru č. 9000172855, ktorou jej vyúčtoval škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie od 19.07.2013 do 19.11.2013, výšku ktorej vypočítal v súlade s vyhláškou za 2.579,20 m³ zemného plynu vo výške 1.766,43 eura, pričom zohľadnil jeden spotrebič

na plynové vykurovanie kombinovanými kotlami a uplatnil si aj náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu vo výške 260,51 eura, a to za zaistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy 185,80 eura, za posudok na meradlo 40 eur, za overenie plynomeru G4-G6 15,14 eura a za overenie plynomeru G1,6-G6 19,57 eura v zmysle cenníka externých služieb. Dátum splatnosti faktúry bol 14.02.2014, žalovaná dlžnú sumu nezaplatila. Žalobca si z celkovo fakturovanej sumy 1.766,43 eura žalobou uplatnil len sumu vo výške 1.183,30 eura.

4. Súd dôvodil, že skutková podstata neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike je v danom prípade naplnená odberom plynu, ktorý je realizovaný meradlom s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Hoci žalovaná v konaní namietala, že si nebola vedomá žiadneho poškodenia meradla plynu ani zabezpečovacieho zariadenia a nedisponuje technickými ani odbornými znalosťami, ktoré by jej umožňovali akúkoľvek manipuláciu so zariadením, súd poukázal na to, že zodpovednosť odberateľa plynu (žalovanej) za odber meraný meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má charakter objektívnej zodpovednosti, t.j. odberateľ nesie zodpovednosť za to, že takýmto meradlom odoberal plyn, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek. V takom prípade stačí len samotná skutočnosť, že zabezpečovacie zariadenie bolo poškodené. Pokiaľ teda žalovaná poukazovala na to, že si nebola vedomá žiadneho poškodenia meradla plynu, prípadne že nevykonala zásah do meradla, je táto skutočnosť pri úprave objektívnej zodpovednosti za škodu koncipovanú ustanovením § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike bezvýznamná. Žalovaná ako odberateľ by sa mohla zodpovednosti za neoprávnený odber totiž zbaviť iba vtedy, ak by tvrdila a preukázala (čo sa nestalo), že poškodenie meradla spôsobila tretia osoba, prípadne že k poškodeniu došlo mimo sféry jej zodpovednosti (napr. k poškodeniu meradla došlo až po jej odňatí zamestnancom dodávateľa). Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, v prejednávanej veci v podobe úplne chýbajúcej plomby, bolo potvrdené znaleckým posudkom znalca Ing. Petra Leška č. 9/PL-2014.

5. K obrane žalovanej, že žalobca nepreukázal, že by mu akákoľvek škoda vôbec vznikla a nepreukázal ani splnenie podmienok uplatňovania nároku na náhradu škody, súd uviedol, že v konaní nebolo sporné, že žalovaná v predmetnom období plyn odoberala, zároveň znaleckým posudkom bolo preukázané porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle nachádzajúcom sa na odbernom mieste žalovanej. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/32/2018 konštatoval, že v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu treba považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli. Nakoľko podľa znaleckého posudku bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, keď v mieste určenom pre osadenie plomby sa žiadna plomba nenachádzala, nie je zrejmé, či údaj o spotrebe zemného plynu uvedený na plynomeri, predstavuje skutočne odobrané množstvo plynu, a teda nie je možné na základe objektívnych skutočností toto množstvo plynu určiť. Meradlo za rozhodné obdobie síce vykazovalo určité množstvo odobratého plynu, avšak vzhľadom na charakter porušenia meradla, platnosť jeho overenia zanikla, preto s poukazom na § 15 ods. 1 písm. d) zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii, nie je možné použiť toto meradlo na účely vyfakturovania spotrebovaného plynu, pričom z rovnakého dôvodu nie je potrebné preukazovať, či meradlo meralo správne, a teda či údaj na číselníku je alebo nie je možné akceptovať. V posudzovanom prípade teda ide o priamu príčinnú súvislosť medzi tým, že žalovaná odoberala plyn meradlom s porušenou plombou a tým, že v dôsledku takéhoto odberu spotrebovala nemerané množstvo plynu, čím žalobcovi vznikla škoda. Ak zanikne platnosť meradla a k odberu plynu dochádza, nie je možné bez meradla zistiť, koľko plynu žalovaná v skutočnosti spotrebovala. Nie sú teda k dispozícii žiadne relevantné údaje, z ktorých by bolo možné zistiť, aká škoda žalobcovi neoprávneným odberom vznikla. Nakoľko stav spotreby zemného plynu indikovaný na meradle, na ktorom bola porušená plomba nebolo možné v zmysle zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii v spojení s ustanoveniami Zákona o energetike použiť, musel žalobca určiť spotrebu zemného plynu na odbernom mieste žalovanej prostredníctvom vyhlášky č. 449/2012 Z. z., ktorá zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu, a to za obdobie od posledného odpočtu meradla predchádzajúceho dňu odhalenia poškodenia zabezpečenia meradla, do zistenia poškodenia zabezpečenia meradla, teda v období od 19.07.2013 do 19.11.2013. Výšku škody žalobca vypočítal v súlade s vyhláškou za 2.579,20 m³ odobratého plynu vo výške 1.766,43 eura a vo výpočte škody si uplatnil aj náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu vo výške 260,51 eura, a to za

zaistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy 185,80 eura, za posudok na meradlo 40 eur, za overenie plynomeru G4-G6 15,14 eura a za overenie plynomeru G1,6-G6 19,57 eura, a to podľa § 1 ods. 14 vyhlášky.

6. Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t.j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodenej plomby a súvisiace náklady), v hodnote neoprávneného odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. Náhrada škody za neoprávnený odber plynu má špeciálnu právnu úpravu uvedenú v Zákone o energetike, ktorý upravuje neoprávnený odber plynu a nároky prevádzkovateľa distribučnej siete voči odberateľovi z neho vyplývajúce. Zodpovednostný vzťah vzniknutý z titulu neoprávneného odberu plynu je vzťahom občianskoprávnym medzi škodcom a poškodeným (prevádzkovateľ). V zmysle ustanovenia § 82 ods. 3 Zákona o energetike, ak nemožno vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l). V súdnom spore bolo bezpochyby znaleckým posudkom preukázané porušenie zabezpečenia na meradle proti neoprávnenej manipulácii, pričom následkom porušenia zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii je nemožnosť vykonania riadneho vyúčtovania plynu dodávateľom. V rozhodnom období bol plyn na odberné miesto žalovanej dodaný. Odber zemného plynu poškodeným meradlom je vždy neoprávneným odberom a neoprávnený odber predstavuje existenciu protiprávneho úkonu. V príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom plynu vznikla žalobcovi škoda, ktorá škoda vznikla už len tým, že sa odoberal plyn poškodeným meradlom, teda, že došlo k neoprávnenému odberu plynu. Príčinná súvislosť v danom prípade existuje, keďže meradlo, ktoré bolo poškodené a ktorým sa realizoval neoprávnený odber plynu, bolo predmetom zmluvného vzťahu medzi žalovanou ako odberateľom a jej dodávateľom, ktorý dodávateľ zasa odoberá plyn od žalobcu ako prevádzkovateľa a distribútora siete podľa distribučnej zmluvy. V zmysle Zákona o energetike neoprávnený odber sa rovná škode, pričom výška škody sa určí v zmysle citovaného ustanovenia zákona o energetike všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l) Zákona o energetike.

7. Na námietku žalovanej, že žalobca mal na výpočet údajnej škody aplikovať typový diagram a nemal byť použitý postup v zmysle vyhlášky, keďže ide o prvý neoprávnený odber plynu v domácnosti, súd uviedol, že v prejednávanej veci sa nejednalo o neoprávnený odber plynu v domácnosti, ale v podnikateľskej prevádzke, konkrétne v prevádzke autoumyvárne. Uvedené súdu žalobca preukázal fotografiami, pričom v konaní toto sporné ani nebolo. Z toho dôvodu súd považoval výpočet škody zo strany žalobcu za správny, keď postup pri určení ceny neoprávneného odobratého množstva plynu pomocou typového diagramu sa v zmysle § 82 ods. 4 Zákona o energetike použije pri neoprávnenom odbere plynu v domácnosti.

8. Súd prvej inštancie teda uzavrel, že v zmysle zákona o energetike boli splnené všetky zákonné predpoklady zodpovednosti za škodu, preto súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi žalovanú pohľadávku vo výške 1.183,30 eura s príslušenstvom, ktorá bola určená v súlade s ustanovením § 1 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z. ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Žalobca pôvodne vyfakturoval žalovanej sumu 1.766,43 eura, z ktorej sumy si žalobou uplatnil len sumu vo výške 1.183,30 eura. Žalovaná na úhradu faktúry nezaplatila žiadnu sumu. Žalobca uviedol, že k rozdielu medzi fakturovanou sumou a žalovanou sumou došlo na základe započítania medzi žalobcom a spoločnosťou SPP ako dodávateľom, čo v konaní sporné nebolo. Z toho dôvodu súd rozhodoval len o sume v uplatnenej výške.

9. K žalovanou vznesenej námietke premlčania, podľa ktorej za začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby treba považovať ten konkrétny deň, v ktorom došlo k odstráneniu plomby, súd prvej inštancie uviedol, že dňa 19.11.2013 vykonanou kontrolou odberného miesta žalobca u žalovanej ako odberateľa zistil poškodenie meradla. Žalobca určil dobu trvania neoprávneného odberu od 19.07.2013 do 19.11.2013, pričom žalovaná nepoprela, že plyn odoberala aj v tomto období. Podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, sa právo na náhradu škody premlčí najneskoršie za 3 roky odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Čo sa týka plynutia objektívnej premlčacej lehoty, pretože čas porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii sa nedá zistiť, bola doba začatia neoprávneného odberu plynu stanovená v súlade s § 1 ods. 9 vyhlášky č. 449/2012 Z.z. ku dňu

posledného fyzického odpočtu na danom odbernom mieste. Od tohto dňa, resp. od nasledujúceho dňa je potom potrebné počítať začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. Žalobca sa o škodu mohol dozvedieť najskôr dňa 19.11.2013, teda v deň vykonanej kontroly pri ktorej poškodenie meradla bolo zistené. Žalobu na súd podal dňa 29.9.2015, teda pred uplynutím tak objektívnej 3-ročnej premlčacej doby ako aj subjektívnej 2-ročnej premlčacej doby.

10. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že v prípade naplnenia skutkovej podstaty podľa § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike, je striktno daná objektívna zodpovednosť a teda zavinenie sa ako predpoklad naplnenia objektívnej zodpovednosti nevyžaduje. Žalobca teda počíta dobu neoprávneného odberu podľa § 1 ods. 9 vyhl. č. 449/2012, ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom nasledovne: „Ak v prípadoch neoprávneného odberu plynu s meradlom, ktoré nesprávne zaznamenávalo alebo nezaznamenávalo odber plynu, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje odo dňa, ku ktorému bol na predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, nie však viac ako 12 mesiacov odo dňa zistenia neoprávneného odberu.“ V tomto prípade bol posledný fyzický odpočet vykonaný dňa 19.07.2013, pričom žalobca podozrenie na neoprávnený odber zemného plynu nadobudol dňa 19.11.2013, teda v deň, kedy sa o škodu mohol teoreticky najskôr dozvedieť.

11. Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením peňažného dlhu v nasledujúci deň po dni splatnosti faktúry, ktorou jej bola žalobcom vyúčtovaná škoda. Žalobca si však v konaní uplatnil úrok z omeškania až od 02.10.2015 v sadzbe 5,05 % ročne. Preto súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac ako je základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda odo dňa 02.10.2015, kedy výška základnej úrokovej sadzby k uvedenému dňu bola 0,05 %. Žalobca tak má popri dlžnej istine aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05 % (5 + 0,05 %) ročne zo sumy 1.183,30 eura od 02.10.2015 do zaplatenia.

12. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

13. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f) a h) CSP. Poukazujúc na procesné podmienky konania a argumentujúc tým, že súd môže rozhodnúť len o takom nároku, ktorý je určený žalobou a nemôže priznať taký nárok, ktorý zo skutkového stavu určeného v žalobe nevyplýva, žalovaná dôvodila, že žalobca v samotnej žalobe netvrdil, že došlo ku škode na plyne – a rovnako tak nijako v žalobe nepreukazoval vznik škody na spotrebe plynu, napriek tomu sa tejto škody domáha podanou žalobou. Žalobca neuniesol ani bremeno tvrdenia a ani bremeno dôkazu. Žalobca v žalobe žiadne skutkové tvrdenie – že došlo konaniu, v dôsledku ktorého došlo ku škode na plyne neurobil a rovnako nijako tento vznik škody nepreukazoval. Žalobca iba konštatoval, že došlo k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (pozn.: poškodenie plomby), a teda je zrejmé, že navrhovateľovi vznikla škoda neoprávneným odberom plynu. Z tohto tvrdenia žalobcu uvedeného v žalobe nie je možné vyvodiť ako na základe toho, že došlo k poškodeniu plomby (konkrétne konanie) – zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii - dospel žalobca k záveru, že vznikla škoda neoprávneným odberom plynu – rozumej škoda na odobratom plyne, čo je úplne iné konanie ako poškodenie plomby. Žalobca v žalobe nikde netvrdil, že zo strany žalovaného došlo k neoprávnenému odberu plynu – stočenie plynomera a svoju argumentáciu založil iba na tom, že samotné poškodenie plomby znamená automaticky neoprávnené odobratý plyn – stočenie plynomera, pričom túto argumentáciu prebral aj súd prvej inštancie. Sú to však dve rôzne konania, ktoré majú dva rôzne právne dôsledky vo vzťahu ku škode a jej výške. Tak žalobca ako aj súdy, v rámci rozhodovacej činnosti, používajú pojem neoprávnený odber plynu v dvoch rôznych zmysloch, jednak ako odber plynu, ktorý je neoprávnený – čiže konkrétne skutkové konanie a ďalej ako legislatívny pojem, ktorý označuje viacero skutkových podstát v zákone, ktoré ale spočívajú aj v iných konaniach ako je odber plynu samotný (napríklad neumožnenie prístupu k meradlu § 82 ods. 1 písm. h/ alebo nedodržanie zmluvných platobných podmienok § 82 ods. 1 písm. g/). Tým, že sa dôsledne nerozlišuje medzi konaním a legislatívnym pojmom, opakovane vznikajú zlé interpretácie zákona a doslova chybné nelogické a zmätočné závery. Súd prvej inštancie ohľadom

uvedeného prevzal argumentáciu žalobcu. Avšak porušenie plomby a neoprávnený odber plynu sú dva rôzne skutkové deje a majú dva rôzne následky. Len samotné poškodenie plomby bez ďalšieho nespôsobí aj nezákonný a protiprávny odber plynu a stočenie plynomera. Súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s tým, že na podporu tvrdení žalovaná predložila nález Ústavného súdu z 9. marca 2021 sp. zn. III. ÚS 114/2020-81, v ktorom sa ústavný súd zaoberal otázkou právneho posúdenia vzniku škody a výšky škody v súvislosti s nárokom na náhradu škody podľa § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike pri neoprávnenom odbere plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d). Opakovane bolo zdôraznené, že na to, aby si žalobca mohol úspešne uplatňovať náhradu škody predstavujúcu množstvo plynu, nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (poškodenie plomby), ale je nevyhnutné preukázať aj samotnú neoprávnenú manipuláciu – stočenie plynomeru, teda zásah do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, pretože skutočná škoda predstavujúca množstvo plynu nevzniká porušením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale vzniká až samotnou neoprávnenou manipuláciou (neoprávneným zásahom, v dôsledku ktorého vzniká rozdiel medzi nameraným množstvom plynu /napr. 700m³/ a skutočne odobratým množstvom plynu /napr. 1000m³/, pričom tento rozdiel predstavuje škodu na množstve plynu /napr. 300m³/). Samotný neoprávnený zásah nebol žalobcom tvrdený a ani preukázaný, no napriek tomu súd žalobe vyhovel. Súd však svoje odlišné právne závery žiadnym spôsobom nezodôvodnil, a už vôbec neuviedol, prečo sú právne závery uvedené žalovanou nesprávne, resp. prečo ich nepoužil a diametrálne sa od nich odchyľil. Súd sa zásadne odchyľil od mnohých rozhodnutí Okresného súdu Trnava a Krajského súdu v Trnave, t.j. toho istého súdu a jeho odvolacieho súdu, ktoré túto problematiku opakovane riešili. Rozpor vo vnútroštátnej judikatúre, teda situácie, kedy súd v dvoch obdobných veciach rozhodne odlišne predstavuje navyše aj porušenie Dohovoru o ochrane ľudských práv, čo konštatoval Európsky súd pre ľudské práva vo veci *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo dňa 6. decembra 2007. Preto došlo postupom súdu k porušeniu práva žalovanej na spravodlivé konanie nedostatočným odôvodnením rozhodnutia, v ktorom súd nevysvetlil, v čom spočíva nesprávnosť argumentácie použitej žalovanou. V danej veci vyvstáva polemika o správnosti názoru vysloveného ústavným súdom a najvyšším súdom, keď podľa názoru žalobcu má súd uprednostniť názor najvyššieho súdu, ktorý žalobca prezentuje ako ustálenú rozhodovaciu prax. Avšak v prípade, ak v nejakej právnej otázke bolo ústavným súdom rozhodnuté a ústavný súd vyslovil protiústavnosť v konkrétnej veci, je toto rozhodnutie pre ostatné súdy záväzné. Samotný fakt, že existuje rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré je podľa žalobcu v súlade s zákonom, samo o sebe nehovorí nič o tom, že by takéto rozhodnutie obstálo v teste ústavnosti. Rozhodnutie ústavného súdu rieši daný právny problém, síce v kontexte predloženého mu rozhodnutia, avšak toto reviduje predovšetkým z hľadiska ústavnosti. Zo strany súdu prvej inštancie bolo nevyhnutné, aby sa v odôvodnení rozhodnutia jasne a zrozumiteľne vysporiadal s námietkou žalovanej a vysvetlil, v čom je rozhodnutie ústavného súdu, na ktoré žalovaná odkazovala nesprávne, resp. prečo ho nebolo možné v danej právnej veci aplikovať. Nie je možné, aby najvyšší súd prelomil následnými rozhodnutiami neodôvodnený odklon od ustálenej rozhodovacej súdnej praxe, ktorý vykonal ústavný súd rozhodnutím, o ktoré sa súd v napadnutom rozsudku opiera, tak ako opakovane uvádza žalobca vo svojich vyjadreniach.

14. Ďalej žalovaná dôvodila, že žiadny z navrhovaných a vykonaných dôkazov nepreukazuje vznik skutočnej škody v zmysle § 82 ods. 2 Zákona o energetike, ktorej náhrady sa žalobca domáha. Súd prvej inštancie tiež nesprávne posúdil námietku premlčania, a v tejto súvislosti nesprávne právne posúdil ustanovenia § 106 ods. 1, 2 OZ. Žalovaná vo vznesenej námietke premlčania primárne namietala nepreukázanie objektívnej premlčacej doby zo strany žalobcu – teda 10 ročnej lehoty, od kedy došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Ak žalobca tvrdí, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii – poškodená plomba, a len toto konanie preukazuje (znaleckým posudkom), potom objektívna premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy k tvrdenému poškodeniu plomby skutočne došlo. Nakoľko zo skutkového stavu uvedeného žalobcom nie je možné zistiť, kedy k tvrdenému poškodeniu plomby skutočne došlo, nie je možné zistiť, či žaloba bola podaná včas. Je na dôkaznom bremene žalobcu, aby preukázal, že žalobu podal včas tak v rámci subjektívnej premlčacej doby, ako aj v rámci objektívnej premlčacej doby. Žalobca neuviedol, ktorým dňom začala plynúť objektívna premlčacia lehota, aj keď v tomto prípade je na žalobcovi, aby preukázal, že žaloba bola podaná včas a súd prvej inštancie určil začiatok plynutia premlčania iba fiktívne s odkazom na vyhlášku. Ust. § 1 ods. 9 vyhlášky, na ktorú súd odkázal pri určení plynutia objektívnej premlčacej doby, nemá s plynutím premlčacej doby nič spoločné. Toto ustanovenie hovorí iba o rozsahu obdobia, za ktoré sa účtuje odber plynu podľa vykonávacieho predpisu v prípade neoprávneného odberu zemného plynu. To, že konkrétne konanie – poškodenie plomby, má vplyv na plynutie lehôt, nie je možné zamieňať s

fiktívnymi určovaniami plynutia lehoty len preto, že žalobca nie je schopný určiť deň, resp. moment, kedy k poškodeniu došlo. Začiatok behu subjektívnej a objektívnej premlčacej doby nie je závislý na tom, či a kedy si poškodený zabezpečí dostatok dôkazov alebo kedy si vytvorí pre neho priaznivejšiu procesnú situáciu k tomu, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol v súdnom konaní preukázať. Je na žalobcovi, aby preukázal začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, ako aj to, že žaloba z jeho strany bola podaná včas. Žalobca však žiadne tvrdenia a dôkazy týmto smerom neprodukoval. Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike sa síce nazýva neoprávnený odber plynu, avšak táto skutková podstata pokrýva len konanie porušujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii ako jednorazové konanie (porušiť zabezpečenie možno len raz), a preto objektívna premlčacia doba začne plynúť len raz, a to v deň, kedy došlo k poškodeniu plomby. Len takéto skutkové konanie – poškodzujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii – je predmetom konania, pretože len takéto konanie je uvedené v žalobe a len takéto konanie žalobca preukazoval znaleckým posudkom. Podstata spočíva v tom, že žalobca nepreukázal, kedy skutočne došlo k jemu tvrdenému porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, teda v ktorý konkrétny deň došlo podľa žalobcu k odstráneniu pôvodnej plomby a jej nahradeniu. Len tento konkrétny deň, ktorý žalobca neuviedol, možno považovať za začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, a keďže ho žalobca neuviedol, vzniesla žalovaná námietku premlčania, pretože nie je preukázané, že žalobca podal žalobu včas v rámci objektívnej premlčacej doby. Súd teda nesprávne právne posúdil podmienky uplatňovania nároku na náhradu škody, a v tejto súvislosti nesprávne právne posúdil § 82 ods. 2 v spojení s § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike. Ustanovenie § 82 ods. 1 Zákona o energetike obsahuje niekoľko skutkových podstát neoprávneného odberu plynu. Ustanovenie § 82 ods. 2 Zákona o energetike je právnym základom nároku na náhradu škody a používa len všeobecne pojem „škoda“ v súvislosti s „neoprávneným odberom plynu“. Preto pojem „škoda“ v ustanovení § 82 ods. 2 Zákona o energetike bude vždy potrebné vykladať v spojení s konkrétnym písmenom uvedeným v § 82 ods. 1 Zákona o energetike. Pretože ustanovenie § 82 ods. 2 Zákona o energetike obsahuje tri oprávnené osoby (dodávateľ plynu / prevádzkovateľ prepravnej siete / prevádzkovateľ distribučnej siete) a pretože ustanovenie § 82 ods. 1 obsahuje osem rôznych skutkových podstát, teda osem rôznych skutkových konaní, bude vždy potrebné náležite právne posúdiť obsah pojmu „škoda“ v ustanovení § 82 ods. 2 Zákona o energetike, a to v závislosti od toho, o ktorú skutkovú podstatu uvedenú v § 82 ods. 1 Zákona o energetike sa bude jednať. Ust. § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike sa má vykladať tak, že pokrýva skutkové konanie spočívajúce v poškodení plomby, pričom priamym a bezprostredným následkom tohto konania je poškodená plomba. Poškodenú plombu potom treba považovať za škodu podľa § 82 ods. 2 Zákona o energetike v spojení s § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike. Medzi konaním poškodzujúcim plombu a poškodenou plombou je vzťah príčiny a následku. Škoda predstavujúca množstvo plynu nevzniká konaním poškodzujúcim plombu, pretože medzi konaním poškodzujúcim plombu a množstvom plynu nie je vzťah príčiny a následku. Plomba má ochrannú funkciu, pretože má zabrániť vykonaniu neoprávnenej manipulácie s číselníkom meradla (stočeniu číselníka meradla na nižšiu hodnotu). Inak plomba nemá žiadny vplyv na spotrebu plynu a jej meranie. Až touto samotnou neoprávnenou manipuláciou, teda zásahom do číselníka meradla, vzniká škoda predstavujúca množstvo plynu, pretože vzniká rozdiel medzi nameraným množstvom plynu a skutočne spotrebovaným množstvom plynu, a tento rozdiel je škodou, ktorá je priamym a bezprostredným následkom skutkového konania – zásahu do číselníka meradla. Poškodenie plomby a zásah do číselníka meradla sú dve samostatné skutkové konania, ktoré treba osobitne tvrdiť a preukazovať, a ktoré sa každé odlišne právne posudzujú – poškodenie plomby ako „neoprávnený odber plynu“ podľa § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike a zásah do číselníka meradla ako „neoprávnený odber plynu“ podľa § 82 ods. 1 písm. c) Zákona o energetike. Ak sa žalobca domáha náhrady škody predstavujúcej množstvo plynu, tak z jeho strany nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale aj samotnú neoprávnenú manipuláciu, teda zásah do meradla – stočenie plynomera, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva množstvo spotrebovaného plynu. Keďže samotná neoprávnená manipulácia nebola žalobcom tvrdená a ani preukazovaná, žalobca nemohol preukázať skutočný vznik tej škody, ktorej náhrady sa domáhal. Žalobca po zistení poškodenia plomby rovno pristúpil k fiktívnemu určaniu výšky škody bez toho, aby samotný vznik škody preukazoval a preukázal. Poškodenie plomby – porušenie zabezpečenia meradla a stočenie plynomera – neoprávnená manipulácia s meradlom sú dve rôzne konania – dva rôzne skutky a každý z týchto skutkov má iný následok a teda aj inú škodu. Medzi poškodením plomby ako konaním a množstvom plynu ako následkom nie je vzťah príčiny a následku. Preto žalobca nepreukázal vznik tej skutočnej škody, ktorej náhrady sa domáha, pretože skutkovým konaním, ktoré spočíva v poškodení plomby, objektívne množstvo plynu ako následok vzniknúť nemôže. Žalobca v rámci konania nepreukazoval vznik skutočnej škody na plyne, a ani sa o žiadne preukazovanie

skutočnej škody nesnažil. Ustanovenie § 82 ods. 2 Zákona o energetike predpokladá, že nie každý neoprávnený odber plynu má za následok vznik skutočnej škody, a povinnosť odberateľa nahradiť skutočnú škodu vzniká len vtedy, pokiaľ škoda skutočne vznikla. Preto preukázanie „neoprávneného odberu plynu“, teda skutkového konania, ktoré je právne posúdené ako „neoprávnený odber plynu“, neznamena preukázanie vzniku skutočnej škody podľa § 82 ods. 2 Zákona o energetike. Žalobcom tvrdené protiprávne konanie má spočívať v poškodzovaní plomby, ktorého priamym a bezprostredným následkom je poškodená plomba. Samotný odber a spotrebu plynu nemožno považovať za protiprávne konanie, pretože boli vykonávané na základe zmluvy o dodávke plynu, ktorá je právnym titulom odberu a ktorá vylučuje jeho protiprávnosť. Žalobca v konaní nepredložil žiadny dôkaz, ktorým by preukazoval skutkovú okolnosť v podobe ujmy predstavujúcej množstvo spotrebovaného plynu, pričom len uvádzal, že žalovaná „neoprávnené odoberala plyn“. Žalobca potom bez ďalšieho určoval výšku škody, bez preukázania jej vzniku, a to formálnym výpočtom podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z. Ak súd opakovane považuje škodu za fiktívnu a následne žalobcovi nárok na náhradu škody priznal, tak postupoval v zjavnom rozpore s § 82 ods. 2 Zákona o energetike, ktorý vyžaduje preukázanie skutočného vzniku škody, nie fiktívneho. Žalobca opakovane tvrdil, že odberné miesto je podnikateľská prevádzka, čo stotožnil s tým, že je možné použiť fiktívny výpočet na určenie výšky škody podľa vykonávacieho predpisu. Faktom však zostáva, že žalobca znova nerozlišuje medzi subjektom, ktorý má uzavretú zmluvu s dodávateľom plynu (fyzická osoba) a subjektom, ktorý v danom objekte na základe nájomných zmlúv vykonáva svoju podnikateľskú činnosť (fyzické, právnické osoby). Žalovaná trvá na tom, že v prípade, ak by mal súd za preukázané, že skutočne došlo k naplneniu podmienok na vznik škody a je treba preto riešiť jej výšku, mal žalobca postupovať v súlade s ust. § 82 ods. 4 Zákona o energetike a na určenie výšky škody použiť typový diagram dodávky. Na základe uvedeného žalovaná navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanej prizná nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

15. Žalobca samostatný odvolací návrh nepodal. K doručenému odvolaniu žalovanej podal písomné vyjadrenie v ktorom uviedol, že odvolanie žalovanej je sčasti nezrozumiteľné, odporujúce si a nedôvodné, pričom žalovaná opakuje argumentáciu odporujúcu ustálenej rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít, vrátane judikátu R 45/2019. Napriek tomu, že žalovaná uviedla, že napáda rozhodnutie súdu prvej inštancie z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f) a h) CSP, v odvolaní netvrdí žiadne konkrétne dôvody zakladajúce možnosť odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. d), e), f) CSP. Ďalej žalobca odmieta možnosť a preukázanie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP, ako i následnú účelovú konštrukciu žalovanej spočívajúcu v tom, že by pôvodná žaloba podľa žalovanej nenapĺňala ustanovenie § 132 ods. 1 CSP. Z tvrdení a podaní samotnej žalovanej (odpor zo dňa 05.02.2016, vyjadrenie žalovanej zo dňa 15.11.2021) je zrejmé, že žaloba žiadne nedostatky nemala. Uvedená účelová konštrukcia žalovanej vychádza i z ničím bližšie nepodloženého absolútne formalistického prístupu, ktorý navyše priamo odporuje ustanoveniam § 129 ods. 1, 2 a § 138 CSP. Súd v tomto správne a zhodne s názorom žalobcu, ale i skoršími tvrdeniami samotnej žalovanej (robenými prostredníctvom jej právneho zástupcu) nepovažoval žalobu žalobcu s ohľadom na uvedené za podanie odporujúce § 132 ods. 1 CSP, resp. za podanie z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, inak by žalobcu vyzval na doplnenie, alebo opravu podania. Navyše žalovanou požadovaná zmena napadnutého rozhodnutia vylučuje naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP. Odvolanie žalovanej si tak odporuje, kedy žalovaná uvádza v rôznych častiach svojho odvolania vylučujúce sa závery a návrhy, resp. je zrejmé, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP nie je daný ani podľa žalovanej.

16. Žalobca odmietol možnosť a preukázanie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Uviedol, že z odvolania žalovanej nevyplýva žiaden súvis medzi porušením práva na spravodlivý proces a rozhodnutím vo veci samej, ktorým bola žalovaná zaviazaná na zaplatenie. Z odvolania žalovanej nie je zrejmé aký konkrétny nesprávny procesný postup namieta, v čom konkrétne tento nesprávny procesný postup súdu znemožnil žalovanej uskutočňovať, aké jej patriace konkrétne procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaná v podanom odvolaní netvrdí a nepreukazuje ani takú intenzitu nesprávneho procesného postupu súdu, ktorá odôvodní záver, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. V konaní nebolo sporné, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle zaznamenávajúcom spotrebu na odbernom mieste žalovanej. Toto meradlo malo odstránenú ochrannú plombu. V konaní nebolo sporné, že v rozhodnom období od 19.07.2013 do 19.11.2013 k odberu zemného plynu na tomto odbernom mieste dochádzalo. Pokiaľ žalovaná tvrdí, že žalobca mal pre úspech v spore preukazovať i stočenie meradla, z podaného odvolania nie je zrejmé,

na základe akého konkrétneho ustanovenia platného právneho poriadku, toto tvrdí. Zákon o energetike však neoprávnenosť odberu zemného plynu v tomto prípade stočením meradla zemného plynu a jeho preukázanie nepodmieňuje. Žalovaná pravdepodobne úmyselne zamieňa ustanovenie zmysle § 82 ods. 1 písm. c) a písm. d) Zákona o energetike, resp. tieto zlučuje do jednej skutkovej podstaty. Toto je však v rozpore s tým, že v odvolaní tieto skutkové podstaty eviduje ako osobitné a samostatné. Žalovaná svoju argumentáciu obmedzila len na poukazovanie na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 09.03.2021, pričom opomína obsah tohto rozhodnutia, ale hlavne ostatnú rozhodovaciu činnosť tohto súdu, ako i ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 114/2020 žiadnu protiústavnosť netvrdí. Zákon o energetike a Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sú platné a účinné právne predpisy. Rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020-81 zo dňa 09.03.2021 je na tento prípad neaplikovateľné tak, že by nárok žalobcu voči žalovanej mohol, či mal byť zamietnutý. Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 114/2020-81 vychádza a odkazuje na rozhodovaciu činnosť českých súdov, ktorá však nebola prijatá vo veci, ktoré sú skutkovo, ale ani výpočtom náhrady škody totožné s prejednávanej sporom. Žalobca uvádza, že Nález Ústavného súdu Českej republiky I. ÚS 668/15 sa týka Vyhlášky č. 51/2006 Sb. o podmínkach pripojení k elektrizačnej sústavě. Žalobca osobitne upriamuje pozornosť na § 14 uvedenej Vyhlášky. Z tejto rozhodovacej činnosti preto nemožno vychádzať. Ústavný súd SR v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 114/2020-81 svoje úvahy zakladá na tom, že sa jedná o odber v domácnosti. V tomto konaní sa však o odber v domácnosti nejednalo. Odberné miesto žalovanej na Odbojárskej 36, Trnava slúžilo ako podnikateľská prevádzka – autoumyváreň a na neoprávnený odber v tomto prípade nemožno nahliadať spôsobom, ako by sa jednalo o odber v domácnosti. Podľa aktuálneho Uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/283/2020 zo dňa 21.04.2022 sa v prípade náhrady škody za neoprávnený odber plynu a zodpovednosť odberateľa plynu za odber meraný meradlom, na ktorom bola porušená plomba, nejedná o spor s ochranou slabšej strany (napr. m.m. II. ÚS 70/2019). Rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020-81 nemožno vnímať a vykladať izolovane od textu platného právneho poriadku a ostatnej rozhodovacej činnosti, osobitne ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Existuje rádovo väčší počet iných rozhodnutí Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR, ktoré potvrdzujú argumentáciu a uplatnenie nároku žalobcu, a to predovšetkým aktuálne Uznesenie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 457/2021 zo dňa 30.11.2021 v ktorom sa uvádza že: „... najvyšší súd... ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal otázku týkajúcu sa spôsobu výpočtu náhrady škody. V tejto súvislosti poukazuje najmä na časti napadnutého rozsudku, z ktorých vyplýva, že pre určenie výšky vzniknutej škody je nevyhnutné poznať presné množstvo odobratého plynu, a to je možné určiť len určeným meradlom s platným overením bez porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Preto pre určenie skutočného množstva neoprávnene odobratého plynu nie je možné ako relevantný údaj považovať ani údaj o spotrebe za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie. V nadväznosti na to jednoznačne poukázal na znenie § 59 ods. 2 a 3 zákona o energetike, v zmysle ktorých je odberateľ, ktorý neoprávnene odobral plyn, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu (ktorá má zohľadňovať množstvo skutočne odobratého plynu počas doby neoprávneného odberu, pozn.), ak vznikla a zároveň ak nie je možné vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, v takom prípade sa použije spôsob výpočtu škody, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo (teda vyhláška, pozn.). A keďže v danom prípade nebola takto jednoznačne a objektívne preukázaná skutočná škoda, bolo namieste aplikovať práve postup pri jej výpočte stanovený podľa vyhlášky. ... ak samotný prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý bol neoprávneným odberom plynu priamo poškodený, nemá objektívne možnosť zistiť množstvo skutočne odobratého plynu, obdobne nemôže množstvo skutočne odobratého plynu určiť ani samotný znalec v znaleckom posudku.... rovnaký princíp je potrebné uplatniť pri oboch dôvodoch neoprávneného odberu, a to ako podľa § 59 ods. 1 písm. b), tak aj podľa písm. d) zákona o energetike (odber nameraného plynu, resp. odber plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, pozn.). Pretože v oboch prípadoch nie je možné objektívne stanoviť skutočné množstvo odobratého plynu. Najvyšší súd sa navyše v danej veci odvolal aj na už svoje predchádzajúce rozhodnutie v obdobnej veci (č. k. 5 Obdo 32/2018 z 29. novembra 2018, pozn.), v ktorom bola v období po podaní dovolania sťažovateľky obdobná právna otázka predmetom meritórneho dovolacieho prieskumu. Zároveň sa najvyšší súd vysporiadal (v bodoch 18 až 19.4 napadnutého rozsudku, pozn.) aj s otázkou nemožnosti aplikácie uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 137/2018-15 zo 14. februára 2018, na ktorý v dovolaní poukázala sťažovateľka, pre tento konkrétny prípad. Ústavný súd preto aj s poukazom na uvedené konštatuje, že v odôvodnení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu nevzhladol také nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky v tejto časti na ďalšie konanie ústavný súd oprávňovali k vysloveniu záveru o porušení

sťažovateľkou namietaných práv. Závery najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku nie je možné označiť za svojvoľné, nelogické či z ústavnoprávneho hľadiska neutržateľné.“ Ústavný súd SR teda potvrdzuje tak správnosť postupu žalobcu, ale i správnosť napadnutého rozhodnutia, ako i legitimitu použitia platnej právnej úpravy. Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 70/2019, poukazuje na ustálenú prax Najvyššieho súdu SR, uvádza, že krajský súd v napadnutom rozsudku aplikoval príslušné právne normy zákona o energetike pojednávajúce o objektívnej zodpovednosti odberateľa za neoprávnený odber plynu ústavne čistým spôsobom, pri rozhodovaní vychádzal okrem iného aj zo znaleckého dokazovania o porušení plomby meradla plynu a rešpektoval právne názory a interpretáciu príslušných právnych noriem zákona o energetike podané Najvyšším súdom SR v obdobných veciach (t. j. rešpektoval ustálenú prax najvyššieho súdu), tak signalizujú zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti. Ústavný súd SR argumentáciu a postup žalobcu ako i súdu prvej inštancie potvrdzuje i v Uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 24/2017 zo dňa 10. 1. 2017. Podľa tohto rozhodnutia: „... uplatnený nárok nevyplýva zo zmluvného práva, ale ide o nárok na náhradu škody podľa § 59 ods. 2, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom v zmysle § 59 ods. 1 písm. d/. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané výpoveďou zamestnanca navrhovateľa, svedka, ako aj navrhovateľom predloženým posudkom znalca, ktorý nevykazuje žiadne vady, pre ktoré by ho nebolo možno považovať za hodnoverný dôkaz. Samotná skutočnosť, že znalec vykonáva posudkovú činnosť pre navrhovateľa opakovane, záver o nehodnovernosti posudku neopodstatňuje. Súd prvého stupňa správne neprihliadol na obranu odporcu, že sám žiaden zásah do overovacej značky na meradle neuskutočnil. Podľa názoru odvolacieho súdu povaha veci vylučuje, aby zodpovednosť za škodu ktorá vznikne prevádzkovateľovi distribučnej siete v súvislosti s neoprávneným odberom plynu, bolo možné založiť na subjektívnom princípe, t.j. na preukazovaní zavinenia odberateľa prevádzkovateľom distribučnej siete. Takáto požiadavka by podľa názoru odvolacieho súdu predovšetkým so zreteľom na početnosť odberných miest vybavených meradlom celkom paralyzovala činnosť navrhovateľa, vykonávanú nepochybne i vo verejnom záujme. Okrem toho je všeobecne známe, že bez poškodenia overovacej značky nemožno manipulovať s číselníkom meradla. Ťažko si potom predstaviť situáciu, ku ktorej došlo i v tomto prípade, aby celkom nezainteresovaná osoba len poškodila, ale zisteným sofistikovaným spôsobom vymenila zabezpečenie na meradle na odbernom mieste odporcu. Navrhovateľ takouto osobou byť nemohol, keďže meradlá proti manipulácii nijakým spôsobom sám nezabezpečuje. Za nenáležitú považoval odvolací súd i námietku odvolateľa o nedostatku aktívnej legitimácie navrhovateľa a o nepreukázaní existencie škody v žalovanom rozsahu. Následkom porušenia zabezpečenia meradla proti jeho neoprávnenej manipulácii je nemožnosť vykonania riadneho vyúčtovania plynu jeho dodávateľom. Odporca napriek tvrdeniu, že za rozhodné obdobie uplatňoval náhradu za dodávku plynu jeho dodávateľ, takúto fakturáciu nepredložil. Odvolací súd nemal preto pochybnosti o tom, že hoci v rozhodnom období bol plyn na odberné miesto odporcu dodaný, pre výmenu meradla z dôvodu porušenia overovacej značky nebol dodávateľom vyúčtovaný. Dodávateľ plynu () preto navrhovateľovi neuhradil cenu plynu dodanú k odbernému miestu odporcu podľa uzatvorenej distribučnej zmluvy. V príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom tak vznikla navrhovateľovi škoda. Hoci v ustanovení § 59 ods. 2 sa uvádzajú ako osoby oprávnené na náhradu škody popri prevádzkovateľovi distribučnej siete i dodávateľ plynu a prevádzkovateľ prepravnej siete, podľa názoru odvolacieho súdu zo znenia tohto ustanovenia nemožno vyvodiť, že neoprávneným odberom nemôže vzniknúť škoda každému z nich. V konaní však nebolo odporcom preukázané, že okrem navrhovateľa ako prevádzkovateľa distribučnej siete bola z titulu neoprávneného odberu za rozhodné obdobie uplatňovaná náhrada škody aj inou oprávnenou osobou. Nesprávne sa odvolateľ domnieva, že výpočet škody mal byť vykonaný podľa faktúr za dodávku plynu v predchádzajúcom období. Tento jeho názor je v rozpore s ustanovením § 59 ods. 3 zák. č. 656/04 Z. z. a vyhl. č. 155/05 Z. z. Podľa § 1 ods. 1 touto vyhláškou sa určuje výška škody pri neoprávnenom odbere. Jej aplikácia nie je podmienená nemožnosťou zistenia rozsahu škody inak. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia na vec vzťahujúcich sa právnych predpisov interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, legitímne a právne akceptovateľné.“ Na základe uvedeného potom žalobca zdôrazňoval, že následkom porušenia zabezpečenia meradla proti jeho neoprávnenej manipulácii, je nemožnosť vykonania riadneho vyúčtovania plynu jeho dodávateľom; dodávateľ plynu () preto navrhovateľovi neuhradil cenu plynu dodanú k odbernému miestu odporcu podľa uzatvorenej distribučnej zmluvy. V príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom tak vznikla navrhovateľovi škoda.

17. Žalobca ďalej poukazoval na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 106/2020 zo dňa 29.06.2021, v ktorom i po vydaní rozhodnutia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 najvyšší súd potvrdzuje nároky žalobcu na náhradu škodu, a to za okolností totožných, ako v tomto konaní. I v prípade posudzovanom Najvyšším súdom SR v konaní sp. zn. 4Cdo 106/2020 došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a osvedčeniu tejto skutočnosti znaleckým posudkom. Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 4Cdo 106/2020 k tejto veci okrem iného celkom jednoznačne uvádza i nasledovné: „Z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu k otázke týkajúcej zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu za neoprávnený odber plynu, a to z rozhodnutí najvyššieho súdu napr. sp. zn. 1Cdo /107/2008, ako aj sp. zn. 4 Cdo 102/2020 vyplýva, že pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu. V takom prípade odberateľ plynu zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré, či už na podnet odberateľa plynu, alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili. Totožný právny záver vyplýva aj z rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo 30/2009, sp. zn. 3 Cdo 99/2012. Pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dovolací súd konštatuje, že zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. ... Pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2018 sp. zn. 5 Obdo 32/2018 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod R 45/2019). Ak sú v súdnom konaní skutočne preukázané všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, a to existencia protiprávneho úkonu, škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou, nie je žiaden dôvod pre neuloženie povinnosti škodu nahradiť (sp. zn. 4 Cdo 30/2009). ...“

18. Žalobca odmietol preukázať odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. K námietke premlčania žalovanej uviedol, že nie je dôvodná. Žalovaná na jednej strane (v rozpore s rozhodovaciu činnosťou najvyššej súdnej autority) nesprávne tvrdí, že škoda žalobcovi nevznikla, resp. nie je ustálená. Na druhej strane však akoby tvrdí, že plyn s meradlom s porušením zabezpečením neoprávnene odoberala viac ako 10 rokov a nárok na náhradu škody (v období od 19.07.2013 do 19.11.2013) je preto premlčaný. Žalobca sa v tomto konaní domáha náhrady škody vzniknutej v období od 19.07.2013 do 19.11.2013. Žalobca sa nedomáha náhrady škody za nejaké skoršie obdobie. Žalobný návrh v tejto veci bol podaný v septembri 2015. Žalobný návrh bol podaný tak v rámci 2 ročnej subjektívnej, ako i v rámci 3 ročnej objektívnej premlčacej doby. Do 18.07.2013 žalovanej účtoval dodávanie zemného plynu jej dodávateľ, čo žalovaná akceptovala, z čoho je zároveň zrejmé, že do 18.07.2013 meradlo zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii poškodené nemalo. Žalovaná uvádzala, že žiaden neoprávnený odber plynu prostredníctvom plynomeru, a ani nič o neoprávnenom odbere plynu na odbernom mieste nevedela a nevie. Nebola si vedomá žiadneho poškodenia meradla plynu ani zabezpečovacieho zariadenia, teda sama žalovaná tak pôvodne tvrdila nepoškodenie meradla a zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii s meradlom, čo vylučuje teraz robenú námietku žalovanej. Najvyšší súd SR k času vzniku škody a tým i k začatiu plynutia premlčacej doby v judikáte R 45/2019 osobitne uvádza, že: „...V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. ...“ Najvyšší súd SR v konaní sp. zn. 4Cdo 106/2020 vo svojom rozhodnutí zo dňa 29.06.2021 čas vzniku škody a tým i začiatok plynutia premlčacej doby vymedzuje nasledovne: „Pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu.“ Logicky, ale i s ohľadom na závery Najvyššieho súdu SR je zrejmé, že škoda vzniká neoprávneným odberom. Nárok na náhradu škody sa zároveň nemôže začať premlčovať skôr – ako k neoprávnenému odberu a tým i k škode – vôbec dôjde. Nárok na náhradu škody sa tak nemôže začať premlčovať skôr, ako škoda vznikne.

19. Na základe uvedeného právneho posúdenia žalobca zopakoval, že na odbernom mieste žalovanej na Odbojárskej 36, Trnava (ktoré slúžilo ako prevádzka autoumyvárne) došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle plynu zaznamenávajúcim spotrebu na tomto odbernom mieste. Toto meradlo malo odstránenú ochrannú plombu. V konaní nebolo sporné, že v rozhodnom období od 19.07.2013 do 19.11.2013 k odberu zemného plynu na tomto odbernom mieste dochádzalo. Žalobcovi tým vznikla (skutočná) škoda, kedy žalovaná odberala zemný plyn patriaci žalobcovi. Žalovaná neodoberala zemný plyn od svojho dodávateľa zemného plynu a žiaden dodávateľ zemného plynu žalovanej v tomto období, resp. spotrebu zemného plynu od 19.07.2013 do demontáže meradla neúčtoval. Dochádzalo teda k neoprávnenému odberu zemného plynu patriaceho žalobcovi, s čím je spojená zodpovednosť žalovanej na náhradu škody voči žalobcovi. Táto zodpovednosť je objektívna. Najvyšší súd SR v judikáte R 45/2019 (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018) uviedol: „V uznesení z 27. októbra 2009, sp. zn. 1Cdo/107/2008 najvyšší súd skonštatoval, že pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu. V takom prípade odberateľ plynu zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek, teda porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii nie je viazané len na odberateľa samotného, prípadne na iné osoby, ktoré, či už na podnet odberateľa plynu, alebo s jeho vedomím toto zabezpečenie meradla porušili. Rovnaký záver vyslovil najvyšší súd aj v rozsudku z 29. novembra 2011, sp. zn. 4Cdo/102/2010: „... V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. ...“ Najvyšší súd SR i v konaní sp. zn. 4Cdo 106/2020 vo svojom rozhodnutí zo dňa 29. 6. 2021 celkom jednoznačne uvádza: „Pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu.“ Pre vyčíslenie škody je daná platná úprava – a to Zákon o energetike a Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sú platné a účinné právne predpisy. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe NS SR zdôraznenej judikátom R 45/2019, v prípade porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii meradlo stráca charakter určeného meradla podľa zákona o metrologii (judikát R 45/2019, Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/49/2018 zo dňa 13. 6. 2019, Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/49/2019 zo dňa 26. 9. 2019). V takomto prípade nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov a použije sa spôsob výpočtu škody ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l) Zákona o energetike. Postup žalobcu ako i súdu prvej inštancie tak bol správny. NS SR napr. vo svojom Uznesení sp. zn. 3Obdo/49/2019 zo dňa 26.09.2019 uvádza, že z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu. NS SR napr. vo svojom Uznesení sp. zn. 3Obdo/49/2019 zo dňa 26.09.2019 uvádza, že z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu. Podľa merita judikátu R 45/2019 uvedeného NS SR v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2019: „Pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom.“ V aktuálnom uznesení sp. zn. I. ÚS 457/2021 zo dňa 30.11.2021 Ústavný súd SR uvádza: „Len pre zdôraznenie (pozn. Ústavný súd SR) uvedie, že najvyšší súd v ňom ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal otázku týkajúcu sa spôsobu výpočtu náhrady škody. V tejto súvislosti poukazuje najmä na časti napadnutého rozsudku, z ktorých vyplýva, že pre určenie výšky vzniknutej škody je nevyhnutné poznať presné množstvo odobratého plynu, a to je možné určiť len určeným meradlom s platným overením bez porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Preto pre určenie skutočného množstva neoprávnene odobratého plynu nie je možné ako relevantný údaj považovať ani údaj o spotrebe za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie. V nadväznosti na to jednoznačne poukázal na znenie § 59 ods. 2 a 3 zákona o energetike, v zmysle ktorých je odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu (ktorá má zohľadňovať množstvo skutočne odobratého plynu počas doby neoprávneného odberu, pozn.), ak vznikla a zároveň ak nie je možné vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, v takom prípade sa použije spôsob výpočtu škody, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá

ministerstvo (teda vyhláška, pozn.). A keďže v danom prípade nebola takto jednoznačne a objektívne preukázaná skutočná škoda, bolo namieste aplikovať práve postup pri jej výpočte stanovený podľa vyhlášky. K námietke sťažovateľky o neakceptovaní záverov vypracovaného znaleckého posudku (resp. viacerých znaleckých posudkov, pozn.) sa najvyšší súd taktiež jasne vyjadril v obdobnom zmysle, že ak samotný prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorý bol neoprávneným odberom plynu priamo poškodený, nemá objektívne možnosť zistiť množstvo skutočne odobratého plynu, obdobne nemôže množstvo skutočne odobratého plynu určiť ani samotný znalec v znaleckom posudku. Preto jeho závery nebolo možné v danom prípade považovať za objektívne, resp. ako reálne zistený stav, ktorý by preukazoval skutočné množstvo neoprávneného odobratého plynu v rozhodnom období. Tiež sa vyjadril k tomu, že rovnaký princíp je potrebné uplatniť pri oboch dôvodoch neoprávneného odberu, a to ako podľa § 59 ods. 1 písm. b), tak aj podľa písm. d) zákona o energetike (odber nameraného plynu, resp. odber plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, pozn.). Pretože v oboch prípadoch nie je možné objektívne stanoviť skutočné množstvo odobratého plynu. Najvyšší súd sa navyše v danej veci odvolal aj na už svoje predchádzajúce rozhodnutie v obdobnej veci (č. k. 5 Obdo 32/2018 z 29. novembra 2018, pozn.), v ktorom bola v období po podaní dovolania sťažovateľky obdobná právna otázka predmetom meritórneho dovolacieho prieskumu. Žalobca i v tejto súvislosti opakovane poukazuje na Uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 106/2020 zo dňa 29.06.2021, v ktorom NS SR k vyčísleniu skutočnej škody uvádza: „Pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2018 sp. zn. 5 Obdo 32/2018 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod R 45/2019).“ Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

20. K vyjadreniu žalobcu podala žalovaná písomné vyjadrenie v ktorom uviedla, že na podanom odvolaní naďalej trvá, žalobca stále nerozlišuje medzi jednotlivými konaniami – porušenie plomby a neoprávnený odber – stočenie plynomera. A rovnako tak nerozlišuje medzi skutkovým konaním – neoprávnený odber /stočenie a právnym/legislatívnym pojmom neoprávnený odber, ktorý označuje viacero skutkových podstát v zákone, ktoré ale spočívajú aj v iných konaniach, ako je odber plynu samotný (napríklad neumožnenie prístupu k meradlu § 82 ods. 1 písm. h/ alebo nedodržanie zmluvných platobných podmienok § 82 ods. 1 písm. g/). Tým, že sa dôsledne nerozlišuje medzi konaním a legislatívnym pojmom, opakovane vznikajú zlé interpretácie zákona a doslova chybné nelogické a zmätočné závery. Porušenie plomby a neoprávnený odber plynu sú dva rôzne skutkové deje a majú dva rôzne následky. Len samotné poškodenie plomby bez ďalšieho nespôsobí aj nezákonný a protiprávny odber plynu a stočenie plynomera. Žalobca nepreukázal podmienky na riadne uplatnenie si nároku na náhradu škody a už vôbec nepreukázal skutočnú škodu, ktorej náhrady sa domáha na základe vyslovene fiktívneho výpočtu podľa vykonávacieho predpisu. Žalobca nepreukázal vznik tej skutočnej škody, ktorej náhrady sa domáha, pretože skutkovým konaním, ktoré spočíva v poškodení plomby, objektívne nemôže vzniknúť škoda, ktorá predstavuje množstvo plynu ako následok. Žalobca zamieňa skutkové konania a ich právne posúdenie.

21. Žalovaná trvala aj na vznesenej námietke premlčania – konkrétne, že žalobca nepreukázal, že podal žalobu v objektívnej premlčacej dobe – žalobca nepreukázal kedy konkrétne došlo ku konaniu – poškodeniu plomby – od ktorého odvodzuje jeho nárok na náhradu škody na množstve plynu. Súd priznal žalobcovi náhradu škody, ktorá bola stanovená ako fiktívna výška škody, ktorá nemá žiaden vzťah ku skutočne spôsobenej škode čo predstavuje zásah do práva na ochranu majetku žalovaného. Fiktívny výpočet náhrady škody v tomto prípade nezaistuje iba kompenzačnú funkciu náhrady škody, ale je aj sankciou voči žalovanému. Náhrada škody plní predovšetkým kompenzačnú funkciu a funkciu preventívnu, pričom výška škody nesmie a nemôže byť sankciou. Skutočná škoda predstavuje ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je potrebné vynaložiť na to, aby sa obnovil pôvodný stav. Ide napríklad o poškodenie, zničenie či odcudzenie vecí iného, no rovnako aj o finančné náklady, ktoré boli vynaložené na odstránenie následkov spojených so vznikom škody. V rámci celého konania nebolo zo strany žalobcu preukazované a ani preukázané, aká skutočná škoda žalobcovi vznikla, keďže jej vznik žalobca tvrdí. Žalobca sa ani nepokúsil o stanovenie výšky skutočnej škody, rovno predložil iba a výlučne výpočet podľa vykonávacieho predpisu, ktorý je však s reálnym stavom nemá nič spoločné. Výpočet škody podľa

vykonávacieho predpisu niekoľkonásobne prevyšuje reálnu spotrebu na odbornom mieste a rovnako tak nereflektuje reálny stav. Výška škody určená pomocou vyhlášky niekoľkonásobne prevyšuje reálne (historické) spotreby na odborných miestach, a preto neplní funkciu kompenzačnú ale sankčnú, čím dochádza k porušeniu majetkových práv zodpovednej osoby. V obdobnej právnej veci, vedenej na OS Galanta, súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu a to rozhodnutím č. k. 18Csp/122/2020-333, zo dňa 5.10.2021, práve s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III.ÚS 114/2020. Voči tomuto rozhodnutiu sa odvolal žalobca a na základe jeho odvolania následne rozhodol Krajský súd Trnava č. k. 24CoCsp/4/2022 – 510, zo dňa 15.06.2022 tak, že rozhodnutie OS Galanta potvrdil v celom rozsahu.

22. K vyjadreniu žalovanej podal žalobca písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že argumentácia žalovanej týkajúca sa predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu odporuje platnému právnemu poriadku, zisteným skutočnosťami a rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR. Žalobca poukázal na už ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít a to: uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 368/2020 zo dňa 28.07.2020; rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 70/2019 zo dňa 23.05.2019; uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 24/2017 zo dňa 10.01.2017; uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 106/2020 zo dňa 29.06.2021 (vydané po rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 09.03.2021); uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/32/2018 zo dňa 29.11.2018 - zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2019 ako judikát R 45/2019; uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/51/2017 zo dňa 22.03.2018; uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/49/2018 zo dňa 13.06.2019; uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/49/2019 zo dňa 26.09.2019. Táto ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít jednoznačne potvrdzuje nárok žalobcu tak, bol uplatnený. Pokiaľ sa žalovaná v závere konania vo svojej argumentácii upriamila na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 9.03.2021, ide o ojedinelé rozhodnutie, ktoré nie je v súlade s uvedenou ustálenou rozhodovacou praxou. Zároveň tak Ústavný súd SR ako i Najvyšší súd SR po vydaní tohto rozhodnutia opätovne potvrdili dovtedajšiu rozhodovaciu prax, ktorá nárok žalobcu potvrdzuje. Navyše v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 sa úvahy tohto súdu zakladajú na tom, že sa jedná o domácnosť. V tomto konaní sa však o domácnosť nejednalo. Odborné miesto žalovanej na Odbojárskej 36, Trnava slúžilo ako prevádzka autoumyvárne – teda ako podnikateľská prevádzka. Samotné rozhodnutie uvádzané žalovanou nemožno vnímať a vykladať izolovane od textu platného právného poriadku a ostatnej rozhodovacej činnosti, osobitne ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít. Žalovanou uvádzané rozhodnutie nepredstavuje v zmysle platného právného poriadku taký hmotnoprávny, ale ani procesnoprávny podklad pre to, aby konajúci súd mal žalobu zamietnuť. Samotná žalovaná napokon neuviedla ani ustanovenie zákona, z ktorého by takáto rozhodovacia povinnosť, či čo i len možnosť, vyplývala. Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 114/2020 je s ohľadom na jeho obsah, ale i ustálenú prax Najvyššieho súdu SR, ako i inú rozhodovaciu činnosť ÚS SR pre toto konanie neaplikovateľný. Žalobca v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR v konaní 4Cdo 106/2020 opakovane poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018. Najvyšší súd SR považuje Uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/32/2018 za rozhodnutie zásadného právného významu. Toto Uznesenie bolo zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2019 ako judikát R 45/2019. Najvyšší súd SR vydáva Zbierku stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v záujme jednotného výkladu a jednotného používania zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. V tomto rozhodnutí sa najvyššia súdna autorita podrobne a vyčerpávajúco zaoberá tak predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu, ako i určením jej výšky. Žalobca okrem toho poukazoval i na aktuálnejšie uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 457/2021 zo dňa 30.11.2021 (vydané po rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 9.03.2021) a na ďalšie uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/181/2020 zo dňa 21.01.2021, v ktorom najvyšší súd uviedol, že rozhodnutia sp. zn. 5 Obdo 32/2018 (R 45/2019), 3 Obdo 49/2018 a 3 Obdo 49/2019 treba považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom v rozhodnutí z 29. novembra 2018 sp. zn. 5 Obdo 32/2018, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod por. č. 45/2019, najvyšší súd vyslovil záver, ktorého právna veta znie: „Pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom.“ V rozhodnutí z 13. júna 2019 sp. zn. 3 Obdo 49/2018 najvyšší súd vyslovil záver, že pre určenie výšky vzniknutej škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa ustanovenia §

59 ods. 2 zákona o energetike je nevyhnutné poznať presné množstvo takto odobratého plynu, ktoré je možné určiť len určeným meradlom s platným overením, na ktorom nie je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ak bolo na určenom meradle plynu zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii porušené, nie je možné použiť pri určení výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu namerané hodnoty odobratého plynu, a to bez ohľadu na to, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu. Pre určenie skutočného množstva neoprávnene odobratého plynu nemožno považovať za objektívny a spoľahlivý podklad pre určenie skutočne vzniknutej škody v zmysle § 59 ods. 3 zákona o energetike údaj o spotrebe plynu za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie, nakoľko takýto údaj o spotrebe nepreukazuje množstvo skutočne neoprávnene odobratého plynu za rozhodné obdobie. Výška skutočne vzniknutej škody sa v tomto prípade určí spôsobom predpokladaným v ustanovení § 59 ods. 3 druhá časť vety zákona o energetike, a to výpočtom škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu na základe vyhlášky č. 155/2005 Z.z. Na vyššie uvedených právnych záveroch zotrval najvyšší súd aj v rozhodnutí z 26. septembra 2019 sp. zn. 3 Obdo 49/2019 s vysloveným záverom o potrebe výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu aplikovaním vyhlášky č. 155/2005 Z.z. Dovolací súd konštatoval, že právny názor odvolacieho súdu o spôsobe výpočtu zohľadnením prechádzajúcej spotreby plynu v tomto prípade nie je správny.

23. Ďalej žalobca poukazoval na rozsudok Krajského súdu v Trnave v konaní sp. zn. 26CoCsp/27/2021 zo dňa 24.08.2022, v ktorom odvolací súd nárok žalobcu v obdobnej veci potvrdil, pričom sa vysporiadal i s argumentáciou žalovaného tak, že: „Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnenej odberov plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. V zmysle ustanovenia § 19 Zákona o metrológii je možné určené meradlá používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný (jednoznačný) údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka). Objektívnym a spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 ustanovenia § 59 Zákona o energetike predpokladá, t. j. podkladom na základe ktorého by bolo možno presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t. j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamená automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu. V predmetnej veci pre náhradu škody boli aplikované ustanovenia, ktoré vyplynuli zo Zákona o energetike i z ďalej vyššie uvedených všeobecne záväzných právnych úprav, na základe ktorých došlo k odôvodnenému záveru o výške škody, ktorá bola žalobkyni priznaná.“ Ďalej podľa rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 32Cob/5/2021 zo dňa 28.06.2022 odvolací súd uviedol, že „keďže stav spotreby zemného plynu indikovaný na meradle, na ktorom bola porušená plomba, nebolo možné v zmysle zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii v spojení s ust. zákona o energetike použiť, musel žalobca určiť spotrebu zemného plynu na odbernom mieste žalovaného prostredníctvom vyhlášky, ktorá zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu, a to za obdobie od posledného odpočtu meradla predchádzajúceho dňu odhalenia poškodenia zabezpečenia meradla, do zistenia poškodenia zabezpečenia meradla. Na takomto názore odvolacieho súdu nemení nič ani jemu známy a ojedinelý (odkláňajúci sa od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR) názor Ústavného súdu SR o potrebe skúmania, či meradlo skutočne vykazuje odchýlku oproti norme, či je pozmenené, doplnené prostriedkami na ovplyvňovanie meradla alebo inak obídené (III. ÚS 114/2020). Predovšetkým treba upriamiť pozornosť na to, že rozhodovacia prax najvyššieho súdu dospela k opačným záverom (tu pozri aj rozhodnutie sp. zn. 3Obdo 51/2017, ktorým najvyšší súd odkazuje aj na svoje predošlé rozhodnutia, príp. rozhodnutie sp. zn. 5Obdo/32/2018). Odvolaciemu súdu je z však z jeho predchádzajúcej rozhodovacej činnosti známe, že po odstránení zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii umiestneného na meračoch plynu na to oprávnenými osobami odlišnými od žalobcu, je možné číselníkom meradla manipulovať, a to tak v smere dopredu, ako aj dozadu (teda aby v konečnom dôsledku vykazovalo inú, ako skutočnú spotrebu), čo však nemusí mať žiaden vplyv na presnosť ďalšieho následného merania tohto meradla. Nie je preto

účelné zaoberať sa otázkou, či meradlo v čase zistenia neoprávneného odberu správne zaznamenávalo spotrebu, ak zároveň nemožno hodnoverne zistiť, prípadne vylúčiť, že meradlo bolo „pretočené“ a ak aj áno, v akom rozsahu. Takisto je možné plynomer jednoducho na určitý čas demontovať a nechať plyn tiecť s tým, že s číselníkom ani netreba manipulovať.“ Rovnaký záver vyjadril Krajský súd v Trnave tiež v rozsudku sp. zn. 31Cob/103/2020 zo dňa 25.03.2022. na základe uvedeného žalobca navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

24. V ďalšom podaní zo dňa 17.10.2023 žalobca poukázal ešte na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/39/2022 zo dňa 23.8.2023, v ktorom najvyšší súd odmietol dovolanie (žalovaného) proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 31Cob/108/2020-404 zo dňa 26.01.2020, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 19Cb/76/2018-331 z 24.07.2020, ktorým bol priznaný nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom v plnom rozsahu, pri odbere zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto svojom uznesení okrem iného poukazuje na svoje Uznesenie sp. zn. 3Obdo/51/2017 zo dňa 22.03.2018, Uznesenie sp. zn. 5Obdo/32/2018 zo dňa 23.11.2018 a rozhodnutie sp. zn. 3Obdo/49/2018 zo dňa 13.06.2019 a tiež uvádza, že uznesenie NS SR sp. zn. 3Obdo/49/2018 bolo z dôvodu podanej ústavnej sťažnosti podrobené prieskumu Ústavným súdom SR, ktorý v uznesení č. k. I. ÚS 457/2021-17 z 30. novembra 2021 skonštatoval, že Najvyšší súd SR v predmetnom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal otázku týkajúcu sa spôsobu výpočtu náhrady škody. Najvyšší súd v tomto uznesení (sp. zn. 4Obdo/39/2022 zo dňa 23.08.2023) ďalej uviedol, že „Neuniklo pozornosti dovolacieho súdu, že dôvody, ktorými dovolateľ dôvodí vo svojom dovolaní, majú svoj pôvod v uznesení Ústavného súdu SR z 9. marca 2021 č. k. III. ÚS 114/2020-81 ... Uvedené závery ústavného súdu sú však prekonané vyššie označeným rozhodnutím Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 457/2021-17 z 30. novembra 2021.“

25. Ďalšie vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodali.

26. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

27. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah napadnutého rozhodnutia a uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalovanej bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol na základe vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci vecne správne, pokiaľ žalobe žalobcu o zaplatenie náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu na odbernom mieste žalovanej Odbojárka 36, Trnava v období od 19.07.2013 do 19.11.2013 v sume 1.183,30 eura s príslušenstvom v celom rozsahu vyhovel, keď dospel k záveru, že v danom prípade boli v zmysle zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike splnené všetky zákonné predpoklady zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu, keď v konaní bolo preukázané, že žalovaná v rozhodnom období odoberala plyn plynomerom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, keď v mieste určenom na osadenie plomby sa nenachádzala žiadna plomba, čím zanikla platnosť overenia tohto meradla podľa § 15 ods. 7 písm. d) zák. č. 142/2000 Z. z. o metrologii, preto nebolo možné toto meradlo použiť na účely vyfakturovania spotrebovaného plynu zmluvným dodávateľom, čím škoda vznikla žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete, keďže došlo k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovanou, pričom táto škoda mu vznikla v priamej príčinnej súvislosti medzi tým, že žalovaná odoberala plyn meradlom

s porušenou plombou a tým, že v dôsledku takéhoto odberu spotrebovala z distribučnej siete žalobcu nemerané množstvo plynu. Súd konštatoval, že odber zemného plynu poškodeným meradlom je vždy neoprávneným odberom a neoprávnený odber predstavuje existenciu protiprávneho úkonu a mal za to, že nakoľko stav spotreby zemného plynu indikovaný na meradle, na ktorom bola porušená plomba, nebolo možné v zmysle zák. č. 142/2000 Z. z. o metrológii v spojení s ustanoveniami Zákona o energetike použiť, musel žalobca určiť spotrebu zemného plynu na odbernom mieste žalovanej prostredníctvom vyhlášky č. 449/2012 Z. z. Súd prvej inštancie tiež uzavrel, že na výpočet škody nebolo možné v zmysle § 82 ods. 4 Zákona o energetike použiť typový diagram, pretože vo veci sa nejednalo o odber plynu v domácnosti, ale v podnikateľskej prevádzke, konkrétne v prevádzke autoumyvárne. Námietku premlčania vznesenú žalovanou vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú, pretože žalobca si uplatnil náhradu škody za dobu trvania neoprávneného odberu od 19.07.2013 do 19.11.2013, pričom ak žalobca žalobu podal dňa 29.09.2015, podal ju jednak v objektívnej 3-ročnej premlčacej dobe od udalosti, z ktorej škoda vznikla; ako aj v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe kedy sa žalobca o škode dozvedel, čo bolo dňa 19.11.2013 – deň kontroly na odbernom mieste, kedy bolo zistené poškodenie meradla.

28. Žalovaná v podanom odvolaní dôvodila najmä odlišným právnym posúdením a teda tým, že žalobcom uplatnené a súdom prvej inštancie aplikované ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike, pokrýva len konanie porušujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktoré sa má podľa žalovanej vykladať tak, že pokrýva skutkové konanie spočívajúce v poškodzovaní plomby, pričom priamym a bezprostredným následkom tohto konania je poškodená plomba. Poškodenú plombu potom treba považovať za škodu podľa § 82 ods. 2 Zákona o energetike v spojení s § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike. Medzi konaním poškodzujúcim plombu a poškodenou plombou je vzťah príčiny a následku. Avšak škoda predstavujúca množstvo plynu nevzniká konaním poškodzujúcim plombu, pretože medzi konaním poškodzujúcim plombu a množstvom plynu nie je vzťah príčiny a následku. Plomba totiž nemá žiadny vplyv na spotrebu plynu a jej meranie. Až samotnou neoprávnenou manipuláciou, teda zásahom do číselníka meradla, vzniká škoda predstavujúca množstvo plynu, pretože vzniká rozdiel medzi nameraným množstvom plynu a skutočne spotrebovaným množstvom plynu, a tento rozdiel je škodou, ktorá je priamym a bezprostredným následkom skutkového konania – zásahu do číselníka meradla. Poškodenie plomby a zásah do číselníka meradla sú dve samostatné skutkové konania, ktoré treba osobitne tvrdiť a preukazovať, a ktoré sa každé odlišne právne posudzujú – poškodenie plomby ako „neoprávnený odber plynu“ podľa § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike a zásah do číselníka meradla ako „neoprávnený odber plynu“ podľa § 82 ods. 1 písm. c) Zákona o energetike. Ak sa žalobca domáha náhrady škody predstavujúcej množstvo plynu, tak z jeho strany nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale aj samotnú neoprávnenú manipuláciu, teda zásah do meradla – stočenie plynomera, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva množstvo spotrebovaného plynu. Keďže samotná neoprávnená manipulácia nebola žalobcom tvrdená a ani preukazovaná, žalobca nemohol preukázať skutočný vznik tej škody, ktorej náhrady sa domáhal. Ďalej žalovaná dôvodila, že žalobca v konaní nepreukazoval vznik skutočnej škody na plyne a ani sa o žiadne preukazovanie skutočnej škody nesnažil, ale po zistení poškodenia plomby rovno pristúpil k fiktívnemu určaniu výšky škody podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z. bez toho, aby samotný vznik škody preukázal. Žalovaná mala za to, že podľa ust. § 82 ods. 2 Zákona o energetike sa vyžaduje preukázanie skutočného vzniku škody, nie fiktívneho. Namietala tiež to, že súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že odberné miesto je podnikateľská prevádzka, avšak nerozlíšil medzi subjektom, ktorý mal uzavretú zmluvu s dodávateľom plynu (fyzická osoba) a subjektom, ktorý v danom objekte na základe nájomných zmlúv vykonával svoju podnikateľskú činnosť (fyzické, právnické osoby), preto sa mal v danom prípade na určenie výšky škody použiť typový diagram dodávky. Na základe tohto právneho posúdenia dôvodila tiež to, že boli porušené procesné podmienky konania, pretože súd môže rozhodnúť len o nároku, ktorý je určený žalobou, nemôže priznať taký nárok, ktorý zo skutkového stavu určeného v žalobe nevyplýva (§ 161 ods. 1 CSP a § 216 ods. 1 CSP), pričom podľa žalovanej žalobca v žalobe netvrdil, že došlo ku škode na plyne, nepreukazoval vznik škody na spotrebe plynu, konštatoval iba, že došlo k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, čím mala žalobcovi vzniknúť škoda neoprávneným odberom zemného plynu. Žalovaná trvala na tom, že treba dôsledne rozlišovať stočenie plynomera a poškodenie plomby, čo sú dve rôzne konania, ktoré majú rôzne právne dôsledky vo vzťahu ku škode a jej výške. Trvala na tom, že len samotné poškodenie plomby bez ďalšieho nespôsobí aj nezákonný a protiprávny odber plynu. Poukazovala pritom na nález Ústavného súdu SR z 9. marca 2021 sp. zn. III. ÚS 114/2020-81, v zmysle ktorého nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (poškodenie

plomby), ale je nevyhnutné preukázať aj samotnú neoprávnenú manipuláciu – stočenie plynomera, teda zásah do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, pretože skutočná škoda predstavujúca množstvo plynu nevzniká porušením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale vzniká až samotnou neoprávnenou manipuláciou. Mala za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s jej argumentáciou a svojim rozhodnutím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej súdnej praxe, ktorú vykonal ústavný súd uvedeným rozhodnutím. Ďalej dôvodila, že súd nesprávne posúdil vznesenú námietku premlčania, pretože ak žalobca tvrdí, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii – poškodená plomba a len toto konanie preukazuje (znaleckým posudkom), potom objektívna premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy k tvrdenému poškodeniu plomby skutočne došlo. Nakoľko zo skutkového stavu uvedeného žalobcom nie je možné zistiť, kedy k tvrdenému poškodeniu plomby skutočne došlo, nie je možné zistiť, či žaloba bola podaná včas. Je pritom na žalobcovi, aby preukázal, že žalobu podal včas tak v rámci subjektívnej premlčacej doby, ako aj v rámci objektívnej premlčacej doby. Súd určil začiatok plynutia premlčania fiktívne s odkazom na ust. § 1 ods. 9 vyhlášky, ktoré však nemá s plynutím premlčacej doby nič spoločné, hovorí iba o rozsahu obdobia, za ktoré sa účtuje odber plynu podľa vykonávacieho predpisu v prípade neoprávneného odberu zemného plynu.

29. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné:

30. Odvolací súd v prvom rade uvádza, že právne posúdenie aplikácie ust. § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike uvádzané žalovanou je nesprávne a v rozpore s už stabilnou súdnou praxou najvyšších súdnych autorít, na ktorú odvolací súd nižšie poukazuje. Žalovaná dôvodila, že uvedené ustanovenie postihuje iba samotné poškodenie plomby, pričom na naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu zemného plynu bolo podľa žalovanej potrebné preukázať aj zásah do číselníka meradla plynomeru, čo je však už iná skutková podstata v zmysle § 82 ods. 1 písm. c) Zákona o energetike, naplnenie ktorej znakov však žalobca v spore nepreukazoval. Takýto výklad ust. § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z. však neobstojí.

31. Podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete (ods. 2).

32. V rozhodnutí z 29. novembra 2018 sp. zn. 5Obdo/32/2018, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod por. č. 45/2019 (ktoré sa tým považuje za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu) Najvyšší súd SR vyslovil záver, ktorého právna veta znie: „Pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom.“ Právne závery, uvedené v tomto uznesení najvyššieho súdu, sú plne aplikovateľné aj na predmetnú právnu vec a potvrdzujú nesprávnosť právnych úvah žalovanej uvádzaných v podanom odvolaní.

33. V rozhodovanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike. Dovolací súd v uznesení sp. zn. 5Obdo/32/2018 konštatuje, že: „... podľa uvedeného zákonného ustanovenia je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo

porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t. j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu, vrátane ušlého zisku. ... Uvedené znamená, že za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu považuje zákon neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok. Dovolací súd zároveň v tejto súvislosti poukazuje na to, že druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody.“

34. Dovolací súd v ods. 35. odôvodnenia uznesenia sp. zn. 5Obdo/32/2018 vyslovene uvádza, že požiadavka, aby okrem poškodenia plomby bol preukázaný aj samotný zásah do meradla, ktorý by spôsobil vznik škody, je v príkrom rozpore s logikou objektívnej zodpovednosti formulovanej Zákonom o energetike. Rozhodujúce pre konštatovanie nástupu tohto druhu zodpovednosti je samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ako aj to, či takýto zásah učinil samotný žalovaný. Dovolací súd ďalej v tomto uznesení (ods. 39. a ods. 43 – 49.) uvádza, že z charakteru spôsobu poskytovania prístupu k tejto komodite (zemnému plynu) v zmysle jeho distribúcie je jednoznačné, že zákon automaticky pri porušení zabezpečenia stavia konštrukciu vzniku škody na strane žalobcu, ak bol plyn zo siete odoberaný, keďže týmto momentom zaniká možnosť odberateľa odoberať plyn od svojho zmluvného dodávateľa, a to práve z dôvodu, že tento mu plyn môže dodávať a účtovať výlučne prostredníctvom zariadenia bez poškodeného zabezpečenia (t. j. spĺňajúceho kritériá oprávneného odberu). ... Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t. j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodenej plomby a súvisiace náklady), hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. ... V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu je potrebné považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli. Pre prípad, kedy skutočnú škodu nie je možné určiť inými relevantnými prostriedkami, zákon splnomocnil príslušné ministerstvo, aby všeobecne záväzným predpisom určilo náhradný spôsob výpočtu výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, a to vydalo vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (aktuálne nahradená vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z., pozn. odvol. súdu). Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu, by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. V zmysle ust. § 19 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov je možné určené meradlá používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný (jednoznačný) údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka). Objektívnym a spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 ustanovenia § 59 ZoE predpokladá (akt. ust. § 82 ods. 3 zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike, pozn. odvol. súdu), t. j. podkladom na základe ktorého by bolo možno presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t. j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani

údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamená automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu. V prípade, ktorý je predmetom tohto konania, žalobca preukázal, že bol z jeho distribučnej siete odobratý jemu patriaci plyn, a to spôsobom označeným v zákone ako neoprávnený odber plynu. Týmto spôsobom došlo k zmenšeniu jeho majetku a za účelom vyčíslenia vzniknutej škody bolo potrebné použiť metodiku upravenú vo všeobecne záväznom právnom predpise, vyhláske Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z. (akt. vyhl. č. 449/2012 Z. z., pozn.).

35. Tieto právne závery dovolacieho súdu v judikáte R 45/2019 vyvracajú celú odvolaciu argumentáciu žalovanej spočívajúcu v tom, že aplikované ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike, pokrýva len konanie porušujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktorého priamym následkom je iba poškodená plomba, ktorá samotná skutočnosť však podľa žalovanej nemá za následok neoprávnený odber plynu, pretože až zásahom do číselníka meradla, vzniká škoda ako rozdiel medzi nameraným množstvom plynu a skutočne spotrebovaným množstvom plynu, preto sa dožadovala, aby žalobca preukázal aj stočenie plynomera a preukázal skutočnú, nie fiktívnu škodu podľa vyhlášky. Toto jej právne posúdenie je nesprávne, pretože protiprávnym úkonom v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike predstavujúcim neoprávnený odber plynu z distribučnej siete žalobcu predstavuje už samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle, kedy prevádzkovateľ distribučnej siete z ktorej bol plyn odobratý, nedokáže spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody, ktorú je potom potrebné určiť v súlade s vyhláškou.

36. Neobstojí ani obrana žalovanej v odvolaní, že vo veci neboli splnené procesné podmienky konania (§ 161 ods. 1 CSP a § 216 ods. 1 CSP), pretože súd v danej veci mal rozhodovať o nároku na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktorý nevyplýva zo skutkového stavu určeného v žalobe, pretože podľa žalovanej žalobca v žalobe tvrdil iba poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, netvrdil a nepreukazoval vznik škody na spotrebe plynu. Odber plynu plynomerom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii predstavuje protiprávne konanie neoprávneného odberu plynu z distribučnej siete zariadením bez platného overenia, pričom škoda vzniká prevádzkovateľovi distribučnej siete samotným odberom plynu vo výške, ktorú spoľahlivo nie je schopný zistiť, preto sa výška tejto škody určuje na základe splnomocnenia v zákone podzákonným predpisom – vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR.

37. Pokiaľ žalovaná dôvodila, že takto určená výška „fiktívnej“ škody má nielen reparačnú, ale aj sankčnú funkciu, čo predstavuje neprímeraný zásah do majetkových práv odberateľa plynu, tak tejto otázke sa venoval dovolací súd v uznesení sp. zn. 4Cdo/181/2020 zo dňa 21.01.2021, v ktorom uviedol, že tento právny názor je nesprávny, pričom uviedol, že ohľadom potreby výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu aplikovaním vyhlášky pôvodne č. 155/2005 Z. z., aktuálne č. 449/2012 Z. z., zotrváva na právnych záveroch vyslovených v predchádzajúcich rozhodnutiach dovolacieho súdu, a to najmä sp. zn. 3Obdo/49/2019 zo dňa 26.09.2019, ďalej sp. zn. 5Obdo/32/2018 (R 45/2019) a sp. zn. 3Obdo/49/2018, ktoré treba považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

38. V rozhodnutí z 13. júna 2019 sp. zn. 3 Obdo 49/2018 najvyšší súd v bode 22. a 25. tohto rozhodnutia vyslovil záver, že pre určenie výšky vzniknutej škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa ustanovenia § 59 ods. 2 zákona o energetike (akt. ust. 82 ods. 2 zák. č. 251/2012 Z. z., pozn.) je nevyhnutné poznať presné množstvo takto odobratého plynu, ktoré je možné určiť len určeným meradlom s platným overením, na ktorom nie je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Ak bolo na určenom meradle plynu zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii porušené, nie je možné použiť pri určení výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu namerané hodnoty odobratého plynu, a to bez ohľadu na to, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu. Pre určenie skutočného množstva neoprávneného odobratého plynu nemožno považovať za objektívny a spoľahlivý podklad pre určenie skutočne vzniknutej škody v zmysle § 59 ods. 3 zákona o energetike údaj o spotrebe plynu za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie, nakoľko takýto údaj o spotrebe nepreukazuje množstvo skutočne neoprávneného odobratého

plynu za rozhodné obdobie. Výška skutočne vzniknutej škody sa v tomto prípade určí spôsobom predpokladaným v ustanovení § 59 ods. 3 druhá časť vety zákona o energetike, a to výpočtom škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu na základe vyhlášky č. 155/2005 Z.z. (akt. spôsobom predpokladaným podľa ust. § 82 ods. 3 zák. č. 251/2012 Z. z. na základe vyhl. č. 449/2012 Z. z.). Rovnaké závery sú vyslovené aj v uznesení Najvyššieho súdu SR z 26. septembra 2019 sp. zn. 3Obdo/49/2019.

39. Rovnaký záver sa uvádza v ďalšom uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.06.2021 sp. zn. 4Cdo/106/2020, podľa ktorého, že pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dovolací súd konštatuje, že zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. ...Pre posúdenie existencie protiprávneho úkonu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike je rozhodujúce zistenie, že došlo k porušeniu zabezpečenia pri neoprávnenej manipulácii plynu na meradle, a je irelevantné, či meradlo bolo funkčné alebo nie, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu.

40. Žalovaná trvala na tom, že v predmetnej veci treba aplikovať právne závery nálezu Ústavného súdu z 9. marca 2021 sp. zn. III. ÚS 114/2020-81, v zmysle ktorého usudzovala, že je nevyhnutné preukázať aj samotný zásah do meradla. Závery ústavného súdu v uvádzanom náleze však už boli prekonané neskoršou rozhodovacou činnosťou samotného ústavného súdu, predovšetkým vzhľadom na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 30. novembra 2021 sp. zn. I. ÚS 457/2021, v ktorom ústavný súd skonštatoval, že Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 3Obdo/49/2018 ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal otázku týkajúcu sa spôsobu výpočtu náhrady škody keď uviedol, že pre určenie výšky vzniknutej škody je nevyhnutné poznať presné množstvo odobratého plynu, a to je možné určiť len určeným meradlom s platným overením bez porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Preto pre určenie skutočného množstva neoprávnene odobratého plynu nie je možné ako relevantný údaj považovať ani údaj o spotrebe za predchádzajúce, prípadne nasledujúce obdobie. V nadväznosti na to jednoznačne poukázal na znenie § 59 ods. 2 a 3 (akt. § 82 ods. 2 a 3 z. č. 251/2012 z. z.) zákona o energetike, v zmysle ktorých je odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, povinný uhradiť skutočne vzniknutú škodu (ktorá má zohľadňovať množstvo skutočne odobratého plynu počas doby neoprávneného odberu, pozn.), ak vznikla a zároveň ak nie je možné vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, v takom prípade sa použije spôsob výpočtu škody, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo (teda vyhláška, pozn.). A keďže v danom prípade nebola takto jednoznačne a objektívne preukázaná skutočná škoda, bolo namieste aplikovať práve postup pri jej výpočte stanovený podľa vyhlášky.

41. Z vedeného dôvodu bol aj spôsob výpočtu výšky škody v predmetnej právnej veci podľa vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z. v celom rozsahu dôvodný a správny.

42. V neposlednom rade považuje odvolací súd za potrebné poukázať na závery dovolacieho súdu v uznesení zo dňa 23. augusta 2023 sp. zn. 4Obdo/39/2022, v ktorom najvyšší súd uvádza (ods. 32.), že za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (v § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike) považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je rozhodujúce porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody. ... (ods. 35) V rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR ako súdu dovolacieho, dovolací súd jednoznačne zodpovedal, že zodpovednosť odberateľa za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je objektívna, t. j.

odberateľ je zodpovedný bez ohľadu na jeho zavinenie, súčasne, že v prípade porušenia zabezpečenia plynomeru proti neoprávnenej manipulácii, nemá prevádzkovateľ distribučnej siete objektívnu možnosť zistiť množstvo skutočne odobratého plynu, za účelom zistenia skutočne vzniknutej škody nie je možné vychádzať z údajov o množstve odobratého plynu za obdobie, ktoré predchádzalo neoprávnenému odberu plynu, prípadne za obdobie, ktoré nasledovalo po neoprávnenom odbere plynu (keďže tieto údaje nepredstavujú údaj o množstve skutočne odobratého plynu počas obdobia neoprávneného odberu plynu), rovnako množstvo skutočne odobratého plynu a výšku skutočne vzniknutej škody nemôže určiť znalec v znaleckom posudku. Výška skutočne vzniknutej škody sa určí spôsobom predpokladaným v ustanovení § 59 ods. 3 druhá časť vety zákona o energetike, a to výpočtom škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu na základe vyhlášky (skôr č. 155/2005 Z. z., teraz č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu). Dovolací súd v tomto uznesení ďalej v ods. 36 výslovne uviedol, že: „Právne závery prijaté judikatúrou najvyššieho súdu sú aktuálne aj v rozhodovanej veci a dovolací súd nemá dôvod sa od nich odkloniť. Neuniklo pozornosti dovolacieho súdu, že dôvody, ktorými dovolateľ dôvodí vo svojom dovolaní, majú svoj pôvod v uznesení Ústavného súdu SR z 9. marca 2021 č. k. III. ÚS 114/2020-81, v ktorom ústavný súd vyslovil porušenie práv sťažovateľa rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 6Co/164/2017 z 26. júna 2018; uviedol, že ani princíp objektívnej zodpovednosti neznamená, že podmienkou vzniku zodpovednosti za škodu nie je existencia samotnej škody, pričom sa nahrádza skutočná škoda, ktorej výšku je potrebné určiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov a iba v prípade nemožnosti vyčíslit' skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov (ktoré musí všeobecný súd náležite preskúmať a odôvodniť), prichádza do úvahy aplikácia náhradného spôsobu určenia výšky škody (či už podľa vyhlášky alebo typového diagramu dodávky). Uvedené závery ústavného súdu sú však prekonané vyššie označeným rozhodnutím Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 457/2021-17 z 30. novembra 2021.

43. Vyššie uvedené uznesenie najvyššieho súdu (sp. zn. 4Obdo/39/2022) tak dáva jednoznačne odpoveď na polemiku žalovanej o potrebe aplikácie nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020, ktoré rozhodnutie je, vzhľadom na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a najnovšiu rozhodovaciu prax samotného ústavného súdu, potrebné považovať za prekonané. Neobstojí preto ani argumentácia žalovanej v podanom odvolaní, že súd prvej inštancie sa dostatočne nevysporiadal s jej argumentáciou a svojim rozhodnutím sa odklonil od ustálenej rozhodovacej súdnej praxe, ktorú vykonal ústavný súd rozhodnutím III. ÚS 114/2020. Naopak právne závery súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí sú plne v súlade s aktuálnou ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

44. K odvolacej námietke žalovanej, že súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že odberné miesto je podnikateľská prevádzka, avšak nerozlíšil medzi subjektom, ktorý mal uzavretú zmluvu s dodávateľom plynu (fyzická osoba) a subjektom, ktorý v danom objekte na základe nájomných zmlúv vykonával svoju podnikateľskú činnosť (fyzické, právnické osoby), preto sa mal v danom prípade na určenie výšky škody použiť v súlade s ust. § 82 ods. 4 Zákona o energetike typový diagram dodávky, dovolací súd uvádza, že skutočnosť, že na danom odbernom mieste fungovala prevádzka autoumyvárne v konaní sporná nebola. Žalovaná túto skutočnosť, ktorú žalobca preukázal predloženou fotodokumentáciou (č. I. 66 spisu) ani raz v konaní účinne nepoprela. Bránila sa iba tým, že s dodávateľom plynu mala uzavretú zmluvu pre odber plynu v domácnosti. Žalovaná však ani túto skutočnosť nepreukázala, nepredložila zmluvu o dodávke plynu s pôvodným dodávateľom. Avšak táto skutočnosť ani nie je podstatná, pretože škoda spôsobená neoprávneným odberom plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, nebola spôsobená dodávateľovi plynu, ale prevádzkovateľovi distribučnej siete, z ktorého siete plyn nebol v odobraný domácnosťou, ale v skutočnosti podnikateľským subjektom autoumyvárňou, preto ust. § 82 ods. 4 zákona o energetike na danú vec nie je možné aplikovať.

45. Posledná odvolacia argumentácia žalovanej spočívala v námietke nesprávneho posúdenia premlčania nároku žalobcu na náhradu škody. Súd prvej inštancie námietku premlčania považoval za nedôvodnú, pretože žalobca si uplatnil náhradu škody za dobu trvania neoprávneného odberu od 19.07.2013 do 19.11.2013, pričom ak žalobu podal dňa 29.09.2015, podal ju jednak v objektívnej 3-ročnej premlčacej dobe od udalosti, z ktorej škoda vznikla (§ 106 ods. 2 OZ); ako aj v 2-ročnej subjektívnej premlčacej dobe kedy sa žalobca o škode dozvedel (§ 106 ods. 1 OZ), čo bolo dňa 19.11.2013 – deň kontroly na odbernom mieste, kedy bolo zistené poškodenie meradla. Hoci žalovaná v odvolaní uvádzala, že žalobca nepreukázal objektívnu 10-ročnú premlčaciu lehotu, od kedy došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla, tak dovolací súd uvádza, že ide zrejme o omyl v odvolaní žalovanej, nakoľko v predmetnej veci objektívna 10-ročná premlčacia doba (ako pri škode spôsobenej úmyselne

podľa § 106 ods. 2 OZ) aplikovaná nebola. Žalovaná tvrdila, že ak žalobca tvrdí, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii – poškodená plomba, tak objektívna premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy k tvrdenému poškodeniu plomby skutočne došlo, potom ležalo dôkazné bremeno na žalobcovi, aby preukázal, kedy k poškodeniu plomby došlo, ktoré bremeno však neunesol. Takáto obrana žalovanej však neobstojí, pretože už v zmysle vyššie uvedených právnych záverov najmä dovolacieho súdu platí, že v prípade skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) Zákona o energetike, škoda nevzniká jednorazovo samotným poškodením zabezpečia meradla proti neoprávnenej manipulácii (plomby), ale škoda vzniká prevádzkovateľovi distribučnej sústavy postupne priebežne tým, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberá plyn prostredníctvom meradla s porušením zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Nebolo preto potrebné, aby žalobca preukazoval dátum poškodenia plomby. Pokiaľ žalobca v konaní preukázal dobu neoprávneného odberu plynu z jeho distribučnej siete v období od 19.07.2013 do 19.11.2013 (ktorú žalovaná v spore účinne nerozporovala), škoda mu vznikala postupne priebežne od dátumu 19.07.2013 od ktorého do dňa podania žaloby dňa 29.09.2015 3-ročná objektívna premlčacia doba neuplynula. O vzniku škody sa potom dozvedel dňa 19.11.2013 pri kontrole odberného miesta, kedy zistil porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Od tohto dátumu (19.11.2013) do dňa podania žaloby (29.09.2015) neuplynula ani 2-ročná subjektívna premlčacia doba. Námieta premlčania bola teda žalovanou vznesená nedôvodne, a preto bol aj v tomto smere záver súdu prvej inštancie správny.

46. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, po vyčerpaní uplatnených odvolacích dôvodov, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

47. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

49. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. O náhrade trov tohto odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offa podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov tohto odvolacieho konania proti neúspešnej žalovanej. O výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).